

A KONTROLLING ÉS VEZETŐI INFORMÁCIÓK JELENTŐSÉGE

Több odafigyelés

Bakallár Sándort, a BSoft Informatikai Kft. ügyvezető igazgatóját az egészségügyi controlling népszerűségéről, ideai fejlődéséről és jövőbeli lehetőségeiről kérdeztük.

H *Milyen sikereket könyveltek el 2006-ban?*

– Talán sikernek nevezhetem, hogy a controlling, illetve a mi controlling megoldásunk jelentősége az előző évekhez képest nem csökkent ebben az évben. Már a tavalyi évben is stabil felhasználói kör jött létre, idén nem történt lényegesebb bővülés. Mára a controlling annyira általánossá vált, hogy nincs olyan kórház, ahol valamilyen szinten ne foglalkoznának vele. Az más kérdés, hogy mennyire szabványosan, automatizáltan és precízen igyekeznek ezt megtenni. Ahol nincs megoldva az üzemgazdasági számvitel vagy nincs tervezés és terv-tény elszámolás, ott azért nem beszélhetünk tényleges controllingról, jó esetben vezetői számvitelről.

H *Megfelelően alkalmazzák a kórházak ezt az üzleti funkciót?*

– Sajnos, a bevételek csúszása és a könyvelés év eleji elhúzódása miatt sok helyen követő jelleggel használják a controllingot. Akár több hónapos késésre is van példa, amilyen azért lenne

Bakallár Sándor

érdemes javítani, mert a tevékenység lényege, hogy controlling jellegű eredménykimutatás a tárgyhónapot követően, nagyon rövid időn belül, akár nem véglegesen, gyorsjelentés formájában az intézményvezetés rendelkezésére álljon.

H *Miben látja az elmaradás okát?*

– Objektív szempont, hogy sok intézményben a számviteli rendszerek március-április előtt nem tudnak adatot szolgáltatni a controlling rendszerek számára, mert az adminisztráció az elő-

ző év lezárásával és a tárgyév költségvetési tervezésével foglalkozik. Ezért, ha szükséges, akár a főkönyv kikerülésével, akár az analitikus alaprendszerek adatainak közvetlen átvételével érdemes kiküszöbölni ezt a hiányosságot. Egyelőre kevés az a kórház, ahol a januári tényköltségek már február közepén rendelkezésre állnak, a számviteli feldolgozás naprakésztsége sok helyen hagy kívánni valót maga után. Másrészt még mindig sok helyen csak negyedévenként zár a főkönyv a havi ciklus helyett.

H *Tapasztalható fejlődés is ezen a területen?*

– Igen, a teljesítményadatok tekintetében egyre több helyen jelenik meg az igény, hogy ne csak a tárgyhónap lezárását követően lássa a vezetés az előbesorolt betegforgalmi teljesítményt és a várható bevételeket, hanem ez hónap közben, akár heti bontásban is rendelkezésre álljon. Ez persze megfelelő minőségű medikai rendszer működését követeli meg, és azt igényli, hogy az adminisztratív fegyelem érvényesüljön az osztályokon is, az eset adatokat távozáskor véglegesítsék. Sok helyen még most is az a gyakorlat, hogy az adott hónap végén az osztályos adminisztráción rohammun-kában pótolják a fekvő esetek adatlapjainak lezárását.

H Milyen lehetőségeket lát a jövő ében?

– Szakmai szempontból azt látom, hogy nem fog csökkenni, sőt a jelenlegi kórházi struktúraváltásnak várhatóan lesz olyan következménye, hogy még inkább elterjed az egészségügyben is a kontrolling és a vezetői információs megoldások használata. A megfelelő szoftvereszközök használatával automatizálttá válik a sokszor jelenleg nagyrészt kézi feldolgozásként működő tevékenység. Mivel még most sem lehet tudni pontosan, hogy a 2007-es kórházi struktúra milyen lesz és mikortól lesz olyan, ezért nagyon nehéz a mi piacunk szempontjából megbecsülni, hogy mi fog történni a jövő évben a kórházi kontrolling és vezetői információs területen. Az viszont látszik, hogy kapacitáscsökkentés, ágyszám szűkítés és centralizáció várható. Az intézményi méret növekedése megköveteli a kontrolling funkció létrehozását ott is, ahol ez főként a belső erőforrások hiányában még nem működik megfelelően.

H Tartanak-e üzleti visszaeséstől?

– Az intézményi változások rövid távon akár még bevételkiesést is okozhatnak, mert a több mint ötven intézményből, ahol szolgáltatást biztosítunk, valószínűleg megszűnik, beolvad vagy átalakul néhány. Ám abban reménykedem, hogy ez a változás nem lesz túl nagy mértékű. Talán azért sem, mert most is jórészt a nagyobb méretű intézményekben va-

gyunk jelen. Piaci részesedésünk aránya szükségszerűen nő, viszont bizonyos intézmények kiesésével referenciánk mennyisége csökken. Mindenesetre a 31 definiált súlyponti kórházból 23 helyen vagyunk jelen. Ha a 31-ből a legfrissebb hírek szerint 38 is lesz, ebben a körben 70 százalékos marad a piaci arányunk.

H Milyen fejlesztéseket terveznek?

– A kontrolling és a vezetői információs rendszerek (VIR) még messze nem nyerték el méltó státuszukat. Erre utal az is, hogy a HEFOP 4.4 pályázati kiírásokban az intézmények egy része a gazdasági rendszer részeként fogalmazta meg kontrolling igényeit, sőt néha a VIR igényeit is. Mégis a jelenleg futó HEFOP 4.4. projektek elősegítik egy még kiterjedtebb, átfogó vezetői információs rendszer megoldás, úgynevezett BI-VIR, azaz üzleti intelligencia (BI) alapú VIR létrehozását. Ez adatkörében kiszélesíti a jelenlegi VIR elképzeléseket, és operatívabbá teszi a vezetői információs megoldásokat, ami a napi feladatokat még inkább támogatja. Sokkal közelebb hozza az információelemzést a gazdasági, ellátási esemény bekövetkezéséhez, mint ahogy az eddigi, szokásos kórházi VIR megoldásoknál előfordult. Új megoldásaink web-alapúak, nem kötődnek helyi rendszerekhez. Ez azért is lesz időszerű jövőre, mert az összevonások miatt nőni fog a több telephelyes, egymástól távol

lévő intézmények száma, és egy webes megoldással sokkal könnyebb az információkat megosztani, mint a hagyományos belső hálózatos megoldással. Természetesen a fejlesztés során figyelembe vesszük azt is, hogy az egészségügy fizetőképessége eltér a gazdasági szférától, ezért igyekezünk korszerű, de kedvező licencdíjú szoftvereszközöket felhasználni.

H Változtat-e a kontrolling népszerűségén az egészségügy átalakítása?

– Az az érzésem, hogy nőhet a kontrolling népszerűsége, mert a gazdasági megszorító környezetben kiemelkedő jelentőségű, hogy még jobban odafigyeljünk a költségekre és bevételekre, még inkább, rendszeresen biztosítsuk a pontos információkat. Rendszerünk egy része a betegforgalmi adatokkal és finanszírozással foglalkozik. Régebben, a TVK bevezetése előtt a bevételnövelés lehetséges volt, ekkor még a bevétel növelésére is használták a pontos nyilvántartást. Most, amikor a bevételi környezet kötött, érdekes módon nem csökken e megoldás népszerűsége, mert a jelenlegi, korlátozott teljesítményt is precízen kell tudni nyilvántartani és elemezni.